N°. 239. # DE GRONDWET. 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DONDERDAG 2 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet, Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Wij lezen in *de Tijd* het volgende berigt:

»De [illegible] den baron d'André, Fransch gezant te 's Hage, het grootkruis van de orde van den H. Gregorius heeft geschonken, en dat wel als blijk van erkentelijkheid, wegens den officieusen ijver, welken deze diplomaat heeft aan den dag gelegd, om bij de godsdienstige geschillen, die in de jongste tijden in de Nederlanden hebben plaats gehad, eene verzoening tot stand te brengen.»

De *Amsterdamsche Courant* bevestigt dit berigt van eene andere zijde; want, zonder te gewagen van »Fransche dagbladen», spreekt zij »van de officieuse bemoeijingen», door den Heer D'ANDRÉ, bij gelegenheid der »godsdienstige beweging» aangewend.

Een nieuw tipje van de gordijn, waarachter de April-beweging ligt verscholen, schijnt daardoor te worden opgeligt.

Wij herinneren aan het gebeurde met het nadruktractaat; aan hetgeen van het vorige Ministerie, bij wijze van satisfactie, werd verlangd; en aan onze artikelen: »*Nederland onder Franschen invloed gebragt*».

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* van heden bevat over »de ministriële verantwoordelijkheid» het laatste artikel van JUNIUS. Na de aandachtige lezing, ook van dit artikel, zijn wij van de overtuiging niet teruggekomen, reeds vroeger door ons geuit, dat JUNIUS geen enkel onzer argumenten heeft wederlegd, zonder den tekst, waarop wij ons beriepen, of onze eigene woorden te verwringen. Gaarne zullen wij bereid zijn, dit aan te toonen, bijaldien JUNIUS zulks mogt verlangen. Wat den wensch van JUNIUS betreft, om thans »het geschilpunt te laten rusten», wij kunnen er wel vrede mee hebben; want ons bekruipt in geenen deele den lust »dupliek te pleiten», waar eene behoorlijke repliek te vergeefs is gewacht geworden, en waar de lezers van beide dagbladen gewis in staat zijn, zelven het antwoord te geven op de vraag: wie van beiden de ministriële verantwoordelijkheid uit het ware constitutionele oogpunt heeft opgevat en toegelicht?

De Heer S. BLAUPOT TEN CATE heeft een »open brief» geschreven »Over eene stelling van Jhr. Mr. C. VAN FOREEST», waarmede wij onze lezers meenen te moeten bekend maken.

Men zal zich de beruchte stelling van den heer VAN FOREEST, uitgesproken bij zijne bestrijding van het voorstel der negen leden, herinneren: eene stelling, die de heer THORBECKE met »Turksch fatalismus» het best heeft vergeleken. Volgens haar werden alle pogingen veroordeeld, die er vroeger of later tot opbeuring van den geringeren stand gedaan mogten zijn of worden; want volgens haar, was elke zoodanige poging een vergrijp tegen de Voorzienigheid, wier wil men zou willen tegenstreven.

De Heer TEN CATE wijst al dadelijk op de noodzakelijkheid, dat zoodanige verderfelijke stelling werd wederlegd. Hij zegt:

»Want vonden die woorden van den heer FOREEST eenigen weerklank, spoedig zou men omtrent alle staats-verordeningen en bijzondere inrigtingen van liefdadigheid met hare spaarbanken, hulpkassen, bewaarscholen, armscholen, werkplaatsen enz., de moedeloosheid vinden van dezulke, die als op rotsen ploegen. En hare veronachtzaming of verslapping zou strekken ten verderve van de geringere standen niet alleen, maar van de geheele maatschappij. De geringere standen zouden nog meer òf in onverschilligheid òf in wanhoop worden neêrgedompeld; zouden òf de rust van den Staat bedreigen, gelijk zoo dikwijls is geschied, òf in volslagen moedeloosheid het aanzien bekomen van een zeker souffre-douleur, die over alle energie heen is en ook elke belasting of willekeurige drukking, zoo wel als elke ramp, beschouwt even als hagelslag en bliksemvuur, als iets onherstelbaars; als eene wet der natuur en eene tuchtiging, onmiddellijk van den hemel aan den armen sterveling gezonden.»

Beamende, dat de conclusie van den Heer VAN FOREEST eene stellige waarheid is: »namelijk dat wij aan geen toeval te denken hebben, maar aan een hooger plan [illegible] TEN CATE evenwel aan; dat hij daartoe »door eene valsche praemis» was gekomen.

Maar evenzeer betuig ik, niet te begrijpen, hoe iemand tot deze overtuiging komen kan, daardoor: »dat iedere poging, om den toestand van de eene of andere klasse der maatschappij te verbeteren, tot nog toe geheel is mislukt en dat er nog geen enkel oogenblik van toenadering tusschen de verschillende standen is te weeg gebragt.» Ik kan evenmin bij den heer VAN FOREEST als bij eenig lid der Tweede Kamer zulk eene volstrekte onwetendheid van de geschiedenis veronderstellen, noch aan opzettelijke verdonkering van hare feiten geloof slaan. Ik moet dus zijne zwakheid van geheugen te gemoet komen, door bij voorbeeld op enkele groote gebeurtenissen te wijzen, zoo als daar zijn: de afschaffing van *de slavernij* in het grootste gedeelte van Europa; het langzamerhand meer en meer verdwijnen van *lijfeigenschap* en *leenstelsel;* de opkomst der *burgerlijke gemeenten* en van den *Tiers Etat;* gebeurtenissen, wier invloed op eenen geheelen stand der maatschappij de spreker toch niet zal ontkennen. Met evenveel grond als de heer VAN FOREEST nu, had ook in vorige eeuwen iemand kunnen zeggen: schaft de slavernij en de lijfeigenschap niet af, stelt niet alle ingezetenen gelijk voor de wet; want tot dusverre is het niemand gelukt, zulks te veranderen en daarom denk ik hier aan een hooger plan in het wereldbestuur!

Neen, ook ik denk aan een hooger plan van het wereldbestuur; maar ik trek andere gevolgen uit de geschiedenis. Ik zie in dat bestuur eene langzame, trapswijze ontwikkeling des menschdoms. Ik zie menschen, die deze ontwikkeling zullen bevorderen, en anderen, die ze met alle kracht pogen tegen te houden; ofschoon ik met den hoogleeraar TZSCHIRNER en anderen geloof, dat het *stelsel van terugwerking* wel voor een korten tijd, maar nooit duurzaam zal gelukken. Ik wil evenwel alle tegenwerkers niet veroordeelen, gelijk de heer VAN FOREEST de liberalen veroordeelt door aan te nemen, dat zij, met miskenning van de plannen der Voorzienigheid, alles gelijk willen maken en naar regelen van eigen wijsheid willen schikken.

Vervolgens treedt de heer TEN CATE in eene wederlegging van het beweren des heeren VAN FOREEST, dat de ongelijkheid van den menschelijken aanleg, die zich in ongelijkheid van politieke en sociale toestanden openbaart, *alleen* de oorzaak is, dat de verschillende klassen en de ongelijkheid der toestanden in de maatschappij ontstaan. De heer TEN CATE meent veeleer drie hoofdoorzaken van armoede te kunnen vinden: 1o. uit die onvolmaaktheid, welke onafscheidelijk aan den stand der menschen in dit leven is verbonden; 2o. uit eene onvolmaaktheid in de burgerlijke maatschappij of de verrigtingen van den Staat; en 3o. uit eene onvolmaaktheid in 's menschen karakter en daaruit voortvloeijende dwaasheden en ondeugden.

Nu wil ik dadelijk den heer VAN FOREEST toestemmen, dat de eerste gemelde oorzaak van armoede en ellende, die zeker niet weinig tot het onderscheid in rangen en standen bijdraagt, niet door menschelijke wijsheid is weg te nemen. Wij mogen hier eenige individuele hulp en leniging kunnen aanbrengen, ik geloof, dat het in het plan der Voorzienigheid ligt, om niet alle menschen even krachtig en sterk van ligchaam, noch evenzeer met gelijke vermogens van geest toe te rusten, noch ook, om hun werk even zeer te zegenen. Ik eerbiedig daarin, met dien spreker, Gods wereldbestuur. Ik noem dat wereldbestuur zelfs niet onvolmaakt, maar ik geloof van dat volmaakt bestuur, dat het de menschen op aarde heeft geplaatst om met zoodanige toestanden te kampen, die wij als onvolmaakt beschouwen, opdat wij ons door dien strijd voor een volmaakteren toestand, in een volgend leven, bereiden.

Met de tweede en derde oorzaak is het eenigzins anders gelegen. Ik begrijp wel, dat wij de inrigtingen der burgerlijke maatschappij en de wetgeving van den Staat nooit tot een trap van volmaaktheid zullen brengen; en ik begrijp evenzeer, dat men de menschen zelve niet geheel zal verbeteren, op zulk eene wijze, dat hunne dwaasheden en ondeugden zullen ophouden te bestaan. Maar ik begrijp toch ook, dat wij ons niet aan een zeker quietismus mogen overgeven, zonder toe te zien, of wij hier iets kunnen doen, om verbetering daar te stellen.

Als wij letten op het wereldbestuur der Voorzienigheid en wij vragen: waartoe heeft de Voorzienigheid ons in den meest aanzienlijken en gegoeden stand geplaatst? Mag ik daarop antwoorden: dat is om de zegeningen daarvan wel op voor ons zelve te genieten? Neen! dat is ook, om den lageren stand te helpen en te steunen, niet zóó, als of wij daarom alle menschen [illegible] dien stand zouden moeten rukken, om allen [illegible] gelijk te maken; maar om [illegible] maken; om toe te zien, dat zij, die geene wetten hebben te geven, maar te ontvangen, billijk en regtvaardig behandeld worden, en te bevorderen, dat zij in hunnen stand aan hunne verpligting, roeping en bestemming voldoen.

Zie ik nu het oog op de onvolmaaktheid, die ik in de tweede en derde plaats als oorzaak van armoede en ellende heb genoemd, dan zie ik dat daarvoor reeds veel gedaan is en nog meer gedaan kan worden. Ik vind zulks regtvaardig en Christelijk. Kom ik nog eens op de geschiedenis terug, dan moet ik toestemmen, wat mevrouw de Staël ergens heeft gezegd, dat deze zich eigenlijk in twee groote tijdvakken laat afdeelen: dat, hetwelk de invoering van het Christendom vooraf ging, en dat, hetwelk daarop volgde. De klassen en standen in de maatschappij zijn gebleven, en zij moeten ook verder blijven; maar de betrekking tusschen de hoogere en lagere klassen is eenigzins veranderd.

Waardoor? De Evangelie-leer heeft op die betrekking haren invloed uitgeoefend; een invloed, zigtbaar in de staats-instellingen en inrigtingen der maatschappij; zigtbaar ook in de pogingen, om het karakter der menschen meer te verbeteren en hierdoor de daaruit voortvloeijende dwaasheden en ondeugden te verminderen.

Na dien invloed kortelijk geschetst te hebben, toont de heer TEN CATE aan, dat men den druk van eene geheele klasse *wèl* kan lenigen door de wetgeving; dat men dien toestand *wel* kan verbeteren; en zeer juist achten wij zijne opmerking, dat bijaldien de stelling waarheid bevatte, dat de wetgeving niet *lenigen* en niet *verbeteren* kan, zij dan ook wel niet zal kunnen *verergeren*, zoodat dan de heftige tegenstand van den Heer VAN FOREEST tegen elken, zoodanige *leniging* en *verbetering* beoogenden maatregel onverklaarbaar wordt.

De bewering eindelijk: »dat nog niets, wat beproefd is, de klove tusschen de verschillende standen heeft kunnen dempen; nog niets, zelfs een enkel oogenblik van *toenadering* heeft kunnen te weeg brengen», wordt aldus wederlegd:

Wanneer wij onzen tijd vergelijken met de dagen vóór Christus, dan komen wij tot de overtuiging, dat dit niet zoo is; dat er wel iets van die klove is gedempt; dat er wel toenadering heeft plaats gevonden. Ik erken echter, dat zulks nog meer kon en moest plaats vinden. Maar dan denk ik daarom niet, dat het in het plan van het wereldbestuur ligt, om die klove te laten bestaan, gelijk zij is. Als het iets op de overtuiging van den heer VAN FOREEST mogt afdoen, dan zou ik hem hier, liever dan op mijne eigene redeneringen, willen wijzen op de treffende woorden van onzen dichter DA COSTA:

Wie u roemt,
Gelijkheid! roemt den dood. Maar wie uw waanzin doemt,
Hij late een andren eisch, dien onze tijd doet hooren,
Te meerder ruimte toe en wacht' zich dien te smoren.
Toenaadring eischt Gods orde en dezer tijden nood!
Toenaadring (waar ze ontbreek') van vorst en volk, van groot
En klein, van arm en rijk, van standen en belangen!
God wilde 't onderscheid van gaven, rijkdom, rangen, —
Maar ook dat onderscheid beheersch' Zijn Woord en Wet,
Zijn Wijsheid! en ook hier is 't voorbeeld ons gezet
In de ordning der Natuur, waar zich twee krachten paren
Die, strijdig slechts in schijn, het Wereld-al bewaren
Van in te storten of, verspat, uit één te slaan.
Eén zelfde middelpunt stoot van zich en trekt aan!
Dus ook de maatschappij in 't tijdperk om verschijnen [illegible]
Waar orde op afstand plaatst, moet Liefde op 't naauwst vereenen.

Zulk eene liefderijke *toenadering* zoeken ook wij.

Gelijk het de roeping der wetgeving is en blijft, om zoo veel mogelijk de hinderpalen weg te nemen, die de volkswelvaart belemmeren, en zoo veel mogelijk het lot der noodlijdende geringere bevolking te verzachten, zoo is het de roeping [illegible] heid van particuliere liefdadigheid en van [illegible] gen, om door verstandige maatregelen [illegible] komen; en het is de roeping van [illegible] beide, om het oog op de geheele [illegible] overtuiging [illegible] te houden. Ik heb den [illegible] dikwijls [illegible] ging uitgesproken, dat [illegible] verwachten te veel verwacht [illegible] tot veel goeds kan; maar [illegible] tegenwoordige duurte heb zamenwerken. En [illegible] gesproken had en vóór ik gezegd [illegible] kon: »wanneer eene prijs- [illegible] veroorzaakt wordt alleen door mis- [illegible] wij daarin te eerbiedigen zulk eene beschikking van den Allerhoogste, waartegen wij menschen niets vermogen dan bij te staan door onze liefdadigheid. Maar wanneer het belastingstelsel des lands ook tot die verhooging medewerkt, dan is zulk eene belasting eene belemmering, die zoo mogelijk moet worden weggenomen.»

Mijne overtuiging is door den heer VAN FOREEST niet aan het

wankelen gebragt. Ik verdenk hem geenzins, dat hij opzettelijk een voorstander zou willen zijn van *het stelsel van terugwerking*, met al deszelfs nasleep van ongelijkheid voor de wet, bevoorregte standen enz. enz., gelijk ons dit door TSCHIRNER is geschetst; maar zijn gevoelen zou er toe kunnen leiden. En ik houd dit stelsel voor zóó verderfelijk, dat ik daarop toepas, de woorden waarmede de heer VAN FOREEST ten opzigte van den grondtoon dezer eeuw zijne rede geëindigd heeft: »Zoo dikwijls er stemmen mogten opgaan, om dat stelsel te verdedigen, dan hoop ik, dat er steeds welsprekender monden dan de mijne, dat er krachtiger armen dan de mijne, mogen gevonden worden, om het monster, dat nog niets dan ellende en teleurstelling heeft gebaard, niet te kwetsen, niet te verminken, maar te vermorselen!»

Moge deze *»open brief«* in duizende en nogmaals duizende handen kome, om te strekken tot een heilzaam tegengif van eene stelling, die, werd ze omhelsd, het Vaderland zou van één scheuren en de geheele maatschappij ten eenemale uit elkander rukken.

Met veel belangstelling namen wij inzage van de brochure: *Afschaffing van belasting* (accijnsen, in- en uitgaande regten en scheepvaartregten) Rotterdam, Otto Petri. De schrijver bedoelt de vervanging van die belastingen door ééne directe belasting, die hij noemt: *Vertering-belasting*. Het doel is loffelijk en, naar ons inzien, niet onbereikbaar; maar langs den door den schrijver voorgestelden weg niet aanbevelenswaardig. Wij herhalen het: al wat door den schrijver is aangevoerd, om het nadeelige en verderfelijke van het bestaande stelsel te bewijzen, komt ons onbetwistbaar voor. De aangehaalde voorbeelden, aan het dagelijksch leven ontleend, en waarvan eene menigte werkelijk bestaan, duiden op eene treffende wijze aan de verhouding, die er thans gevonden wordt tusschen inkomen en belasting. — De schrijver toont aan, dat de prijs der voorwerpen van dagelijksche levensbehoefte door de belastingen met 21 en 23 pCt. wordt verhoogd, en wij hebben er de gevolgtrekking uit gemaakt, dat door huisgezinnen van *f* 8.50 's weeks inkomen ongeveer 9 pCt. en van *f* 2000 's jaars ongeveer 12 pCt. belasting zou worden betaald. Wij betwijfelen evenwel de mogelijkheid, om naar billijkheid het totaal bedrag van de opbrengst der bedoelde af te schaffen belastingen over de provincien en de gemeenten te verdeelen, omdat, wat in elke localiteit werkelijk wordt verbruikt, niet is wat ten rijkskantore is veraccijnsd. Dat kan opgaan wat het gemaal betreft; maar niet ten aanzien van het geslagt, omdat het gerookte en gezouten vleesch veraccijnsd in den handel komt, en de turf en het gedestilleerd op de plaats, waar de voorwerpen worden voortgebragt of vervaardigd, veraccijnsd worden. Ook wordt die classificatie van zoo vele formaliteiten afhankelijk, waarvan de inachtneming bezwaren moet opleveren, dat op het welslagen der nieuwe belasting weinig hoop is. Nogtans is elke poging tot verandering van het bestaande accijnsstel eene schrede nader te rekenen aan het einddoel, dat zich een ieder voorstelt, die de eenvoudigheid ook in belastingzaken het zegel der waarheid noemt.

Buitenland.

ENGELAND.

Lord Raglan is wel degelijk uit hoofde van het gewigt der omstandigheden, Zaturdag jl. van Londen naar Parijs vertrokken, om zich met de bevelhebbers der Fransche legermagt te verstaan over de krijgsverrigtingen in het Oosten. — Sir Walker heeft zich mede met hetzelfde doel derwaarts begeven, voor de operatien ter zee. Ter beurze van Londen was het gerucht in omloop, dat lord Palmerston met het ministerie van Oorlog zou worden belast, sir James Graham met Binnenl. Zaken, en de heer Sidney Herbert met de admiraliteit. Men brengt dit in verband met een voorstel, dat aanstaanden Donderdag door den heer Hume in het parlement zal worden gedaan, om een bijzonder bestuur voor de krijgsaangelegenheden te vestigen.

Volgens de Engelsche dagbladen is vorst Paskewitsch benoemd tot opperbevelhebber van het leger aan den Donau en was er aan de Russische vloot bevel gezonden, geene aanleiding te geven tot eene botsing met de vereenigde vloot, maar die des noods ook niet te vermijden. De heer Smith O'Brien, vroeger hoofd van den opstand in Ierland, heeft wel kwijtschelding van straf bekomen, maar onder voorwaarde, dat hij niet naar Engeland zal terugkeeren. Hij is voornemens zich naar zijne betrekkingen in Frankrijk te begeven. Men zegt, dat soortgelijke gratie aan andere veroordeelden uit Ierland zal worden toegekend.

FRANKRIJK.

Z. Exc. de heer Lightenvelt, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Nederlanden bij ons Hof, is in een bijzonder gehoor bij den Keizer toegelaten, en heeft toen een brief, van zijnen souverein, aan Z. Keiz. M. gerigt, overhandigd, waarbij aan den Keizer wordt aangeboden een kostbaar tapijt in eene Nederlandsche fabriek vervaardigd.

BELGIE.

Men verneemt, dat de laatste moeijelijkheden, die reeds sedert geruimen tijd het sluiten van een nieuw handelsverdrag tusschen Belgie en Frankrijk vertraagden, dezer dagen bepaaldelijk zijn uit den weg geruimd. Dat verdrag is den 27 Februarij door onzen Minister van Buitenlandsche en door den heer Ad. Barrot, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Frankrijk bij ons hof onderteekend. Aan dat verdrag is gehecht de overeenkomst van 22 Augustus 1852, betrekkelijk de vernietiging van den nadruk in Belgie. Het verdrag en de overeenkomst zullen te gelijker tijd in werking komen.

SPANJE.

Regtstreeksche en bijzondere berigten uit Madrid van 22 Februarij behelzen nadere tijdingen over den militairen opstand te Saragossa. Het regeringsblad van Madrid meldt, dat de beweging is gestuit, dat Saragossa aan de gewone overheid is onderworpen, en dat de krijgslieden slechts eenige punten moesten blijven bezetten. Zoo lang er dus geene nadere berigten worden ontvangen, mag men het er voor houden, dat de toestand van Spanje ongetwijfeld van zeer ernstigen aard is, en dat men niet voorzien kan, wat daarvan het gevolg zijn zal; maar tot hiertoe heeft niets het gisteren verspreide gerucht bevestigd, dat de zaken reeds zoo een onheilkkigen keer zouden hebben genomen, dat Koningin Isabella schier verpligt zou zijn, haar rijk te verlaten. Uit het ontwerp tot hervorming der staatsregeling, door het kabinet in gereedheid gebragt, en welk stuk eerstdaags het licht zou zien, blijkt, dat de tegenwoordige grondwet aanmerkelijk zal worden gewijzigd, en dat de regten en de magt van de kroon ten nadeele van de Wetgevende magt, zeer zullen worden versterkt. De regering heeft de krachtdadigste maatregelen genomen; van daar dat geheel Spanje in staat van beleg verklaard is. De opstandelingen hebben geen wachtwoord doen hooren, geen vlag geheschen, zoodat men eigenlijk niet weet, uit wiens naam en ten wiens behoeve de opstand plaats heeft.

RUSLAND.

De Keizer is in den laatsten tijd eenigzins ongesteld, zoodat er zelfs geruchten in omloop waren, dat hij de kroon zou nederleggen. Volgens de laatste berigten is zijn toestand aanmerkelijk verbeterd, en heeft de Czaar den 10den Februarij jl. zijne legerstede kunnen verlaten.

De Russische regering heeft, door middel van hare gezanten, zoo in Oostenrijk als in Pruissen, zich beklaagd over de artikelen, in sommige dagbladen dier landen voorkomende, welke eene vijandige strekking tegen Rusland aanduiden. In Pruissen heeft men den schrijver van den *Indicateur* verboden dergelijke stukken verder op te nemen en tegen de redactie van de *Lloyd* in Oostenrijk, zal vervolging ter zake van laster worden ingesteld.

TURKIJE.

Een telegrafisch berigt uit Marseille van gisteren houdt het volgende in:

»Den 27 Febr. is eene stoomboot van Konstantinopel alhier aangekomen, met berigten, loopende tot den 15 derzelfde maand. Een corps van 10,000 Turken werd in gereedheid gebragt, om naar Battoun te worden overgevoerd. Overal waren de vijandelijkheden gestaakt, ten gevolge der invallende strenge koude. De Russen onderhandelen met de Regering van Afghanistan over een verdrag tegen Engeland. Volgens de jongste berigten bood Kiva nog wederstand.

»Te Toulon worden stoomschepen ingerigt tot het vervoeren van verscheiden regementen cavallerie. In het tuighuis wordt dag en nacht gearbeid.»

De laatste telegraphische berigten uit Londen van gisteren behelzen dat Engeland en Frankrijk op dien dag eene nota gezonden hebben, houdende opeisching om de Vorstendommen vóór den 30 April e. k. te ontruimen. Aan de Russische regering zijn 6 dagen beraad gegeven, om op die nota te antwoorden. Een weigerend antwoord zal met eene oorlogsverklaring worden gelijk gesteld.

Het gewigtigste en meest geloofwaardige berigt, dat over de zaken van het Oosten, den 27 Februarij te Parijs in omloop was, betreft de toetreding van de Oostenrijksche regering tot de overeenkomst, waarbij Engeland en Frankrijk in den strijd tegen Rusland alle verovering, alle uitbreiding van grondgebied wederkeerig hebben uitgesloten, terwijl Turkije van zijne zijde de verbindtenis heeft aangegaan, om zich, ten aanzien van de vredes-voorwaarden, die vroeg of laat mogten gemaakt worden, aan zijne bondgenooten te gedragen. De onderteekening van Oostenrijk en die overeenkomst zou dezer dagen te Weenen hebben plaats gehad. Hoever zal die onderteekening zich uitstrekken? Daarover loopen de gevoelens weder uiteen. Het meest waarschijnlijke is, dat Oostenrijk zich geenzins verbonden heeft, om aan den oorlog tegen Rusland deel te nemen. Het zal onzijdig blijven, en zich bepalen tot de bezetting van eenige provincien, ten einde opstand te voorkomen. Niettegenstaande de ernstige verwikkelingen van den laatsten tijd, wilde men te Parijs weten, dat de Russische Regering er in zou toestemmen al hare vorderingen in te trekken, zoo de verbonden mogendheden de volkomene vrijheid van al de Christenen van Turkije konden verkrijgen. Engeland wil echter van geene schikking meer hooren, zoodat aan dit gerucht geene waarde moet worden geschonken. De Maarschalk de St. Arnaud, Minister van Oorlog in Frankrijk, zal bepaaldelijk met het opperbevelhebberschap van de expeditionnaire legermagt, die Frankrijk naar het Oosten zendt, belast worden. Aan het hoofd van het Ministerie van Oorlog zal tijdelijk worden geplaatst, òf de Maarschalk Vaillant òf de luitenant generaal Randon.

— In de zitting van het Britsche Hoogerhuis van gisteren heeft graaf Ellenborough het Bewind geïnterpelleerd over hetgeen de Regering het oogmerk had in de Oost-Zee te verrigten, Lord Aberdeen heeft geantwoord dat het Ministerie voornemens was, op geene enkele interpellatie, die tot de krijgstoerustingen betrekking had, eenige ophelderingen te geven. In het Lagerhuis heeft lord John Russel aangekondigd, dat, vóór dat de oorlog zal worden verklaard, de Regering hare bedoelingen zal doen kennen omtrent de behandeling der onzijdige vlaggen. Bij het vertrek van de post was er in dat Huis eene beraadslaging geopend, over het gedrag der Regering die door het te laat afzenden van de vloot naar de Zwarte Zee de ramp van Sinope niet had voorkomen.

— Volgens de laatste te Parijs ontvangen berigten koesterde men de hoop, dat de Grieksche opstand niet die uitbreiding zou erlangen, die men gevreesd had. Reeds zou de voortgang in Epirus bedwongen zijn; men doet echter opmerken, dat die mededeeling in strijd is met het telegraphisch berigt uit Weenen, in ons vorig n°. medegedeeld.

— Als bijlage van het officiële *Journal de St. Petersbourg* is dezer dagen onder den titel: *La Russie dans son droit* de Fransche vertaling van eene oorspronkelijk te Londen in het Engelsch uitgegeven brochure verzonden, welke zoo uithoofde van deze wijze van verspreiding, als om haren inhoud, eenigermate als een Russisch staatsstuk schijnt te kunnen worden beschouwd. Het slot van dit geschrift, waaruit men deszelfs strekking leert kennen, luidt aldus: Ons doel was, te bewijzen dat Rusland ten aanzien der Oostersche quaestie in zijn regt is. Wij hebben pogen aan te toonen.

1°. dat de oorzaak van den strijd nog altijd dezelfde is, als bij het begin der onderhandelingen, en dat de verantwoordelijkheid daarvoor niet op Rusland kan gelegd worden.

2°. dat Rusland, toen het een regt van bescherming over de leden van een christelijk kerkgenootschap in Turkije eischte, en op dien eisch met volharding aandrong ja zelfs bedreigingen bezigde, om dien door te drijven, niets gedaan heeft dan wat Oostenrijk, Pruissen en bovenal Engeland insgelijks gedaan hebben; en dat het genoodzaakt was zoo te handelen om zijn politieken invloed te behouden, die bedreigd was door concessien, welke de anderen mogendheden kort te voren ten behoeve van andere Christelijke kerkgenootschappen erlangd hadden.

3°. dat de vrees, die de Keizer hieruit een voorwendsel zou ontleenen, om zijn rijk ten koste van Turkije te vergrooten, ongegrond is, en dat de eenige oorzaak van den strijd in waarheid alleen die is, welke Rusland opgeeft te weten: de benadeeling der Grieksche godsdienst in de quaestie van de heilige oorden, en de beleediging, die aan Rusland toegevoegd werd, toen het daarvoor voldoening vroeg;

4°. dat, welke ook de staat der quaestie geweest moge zijn vóór de weigering van Turkije, om de nota der Weener conferentie ... aan te nemen, welke door Frankrijk en Engeland als regtvaardiger voor Turkije aannemelijk beschouwd zijn, die beide mogendheden sedert deze weigering geenszins gehouden zijn, om de Porte te ondersteunen en voor haar te strijden;

5°. eindelijk, dat eene gezonde staatkunde haar moest weerhouden van zulks te doen, daar de nadeelige gevolgen en de rampen des oorlogs duizendmaal grooter en zekerder zijn, dan al die, welke ooit voor Frankrijk en Engeland zouden kunnen ontstaan uit de denkbeeldige verovering van Turkije en van eenen weg naar Indie, die door Rusland geopend zou kunnen worden, terwijl zij reeds een veel geschikteren bezitten.»

— Uit Weenen wordt van den 23 Februarij aan *l'Emancipation* geschreven, dat het huis Salomon Rothschild aldaar depêches heeft ontvangen, die aan het behoud des vredes nog niet doen wanhopen. De *Précurseur* voegt er bij, dat hij voor zich aan die voorgewende depêches niet gelooft.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Wij deelden gisteren mede het wetsontwerp tot wijziging der wetten betreffende den accijns van het Gemaal; aan de Memorie van toelichting ontleenen wij heden de navolgende bijzonderheden. Het is bekend dat de handel in tarwe zich in de laatste jaren in sommige Staten aanzienlijk heeft ontwikkeld en dat aldaar inrigtingen op groote schaal voor de fabricatie van hetzelve zijn daargesteld. Groote hoeveelheden worden daarvan naar elders en ook naar hier vervoerd. Het meel, hetwelk in die inrigtingen wordt verkregen, schijnt zich, ten gevolge van eene bijzondere wijze van bewerking, door meerdere deugdzaamheid te onderscheiden, en bepaaldelijk ook door de hoedanigheid van tegen groote zeereizen bestand te zijn; eene eigenschap die het meel van de gewone korenmolens mist. Ook hier te lande wordt het vreemde meel door de bakkers meer en meer voorgetrokken, zoodat de invoer daarvan, ter hoeveelheid sumtie, die in 1850 slechts bedroeg 81,937 pond, in 1851 was 325,558 pond en in 1852 reeds is geklommen tot 634,115 pond. Het zuiveren der tarwe van vreemde bestanddeelen, het herhaaldelijk malen en het zorgvuldig schiften van het meel door middel van builtoestellen schijnen die meerdere deugdzaamheid te verzekeren. Bij de thans in werking zijnde wetten betreffende den accijns op het gemaal, heeft men alleen de gewone korenmolens

het oog gehad, waar het meel voor de dadelijke consumtie wordt vervaardigd. Hare voorschriften zijn bezwaarlijk overeen te brengen met inrigtingen als de bedoelde, waar het meel op uitgebreide schaal voor den groothandel wordt bewerkt. Van daar dat tot nu toe dergelijke trafieken slechts in dat gedeelte van Limburg in werking zijn, waar de heffing van den accijns op het gemaal bij admodiatie of uitkoop plaats heeft. De belangen van de Nederlandsche nijverheid, zoowel als die van den handel en den landbouw, maken het intusschen wenschelijk, dat ook in de overige gedeelten des Rijks die zoogenaamde meelfabrieken of kunstmolens kunnen worden daargesteld. Ook de landbouw zou er een middel te meer voor den afzet zijner voortbrengselen door kunnen verkrijgen. De daartoe noodige voorzieningen zijn vervat in het ontwerp van wet, gister medegedeeld.

Bij het slotartikel wordt de maïs of Turksche tarwe, met opzigt tot den accijns op het gemaal, met de rogge gelijkgesteld, waardoor de accijns per 100 pond van *f* 2 in hoofdsom op 60 cents wordt teruggebragt. In andere landen wordt van de maïs, als voedingsmiddel, veelvuldig gebruik gemaakt. Ook hier te lande schijnt men te willen beproeven, het gebruik dezer graansoort, als een goed en krachtig voedsel opleverende, door het aankweeken op groote schaal te bevorderen. Voor zoover de accijns als van tarwe daartegen een beletsel mogt zijn, wordt dit bij het onderhavige voorstel opgeheven. Eene geheele ontheffing van den accijns zoude echter met het beginsel der wet op het gemaal, hetwelk alle graansoorten waarvan in den regel brood wordt vervaardigd aan belasting onderwerpt, niet zijn overeen te brengen. Buitendien is eene belasting van 50 cents in hoofdsom per 100 pond van zoo weinig invloed op den consumtieprijs, dat daardoor het gebruik niet zal worden tegengehouden; terwijl van die belasting ook bevrijd wordt het maïsmeel, hetwelk, onder de voorwaarden bij de wet bepaald, tot beestenvoeder wordt bestemd.

Blijkens het voorloopig verslag over het wetsontwerp *tot opheffing der Paarden-posterij*, heeft de groote meerderheid der bij het onderzoek in de sectien tegenwoordig zijnde leden der Tweede Kamer te kennen gegeven, met genoegen deze wetsvoordragt te hebben ontvangen, die, wat het hoofddenkbeeld betreft, aan een sedert lang geuit verlangen voldoet. De paardenposterij, zeide men, is, eene inrigting van vreemden oorsprong, die hier te lande nooit veel opgang gemaakt of voldoende aan hare bestemming beantwoord heeft.

Voor de opheffing daarvan pleit, behalve de omstandigheid, dat door de verbetering der middelen van vervoer niemand er meer gebruik van maakt, nog een andere alles afdoende grond. Die inrigting, of liever de paardenpostmeesters zelven, worden in stand gehouden ten koste van het publiek belang, door middel der heffing van de 25 centimes per paard en per postrid, die de postwagen-ondernemingen moeten opbrengen. Die heffing is voor deze ondernemingen van eenen drukkenden aard en er ligt daarin zelfs iets ongerijmds, nu van de paardenpost zoo weinig gebruik meer gemaakt wordt, dat men die als eene overtollige instelling heeft beginnen aan te merken. Zoo meent men te weten, dat op een der groote wegen gedurende geheel het vorig jaar slechts elf maal van postpaarden is gebruik gemaakt, terwijl desniettemin de betrokken postmeester, voornamelijk uit de centimes, een inkomen heeft getrokken van *f* 3500 à *f* 8000. Voor de bestaande postwagen-ondernemingen moge, als zij in eenigzins bloeijenden toestand verkeeren, zoodanig bezwaar te dragen zijn; de oprigting van nieuwe wordt daardoor grootelijks belemmerd en de verbetering dergene, die zich met moeite staande houden, zelfs op hoofdroutes, tegen gehouden. Degenen, die eene postwagenonderneming willen oprigten, zien zich niet zelden, alleen uit hoofde van het bezwaar der centimes, gedwongen zich daartoe aan den postmeester der plaats aan te sluiten en dezen in hunne onderneming te doen deel nemen. Dit moet nadeelig op de belangen van het reizend publiek terugwerken, en vermits bij het vaststellen der tarieven van de vrachtloonen, die de postwagen-ondernemingen kunnen vorderen, op het bezwaar der centimes gerekend is, kan men zeggen, dat de paardenposterij, waarvan niet dan bij uitzondering door enkele aanzienlijken wordt gebruik gemaakt, door bijdragen van de minder gegoede ingezetenen in stand wordt gehouden.

Onder de leden, die zich met het hoofddenkbeeld der tegenwoordige wet vereenigden, waren er eenigen, die daarom toch de wijze, waarop zij is ingerigt, niet goedkeurden. Naar hunne meening was de wetgever, als hij tot de algeheele opheffing der paardenposterij overging, door welke opheffing dan toch ontwijfelbaar hier en daar eenig ongerief zou worden veroorzaakt, verpligt zorg te dragen, dat de overblijvende openbare middelen van vervoer zoo min mogelijk te wenschen overlieten en dat de dienst daarvan ten meeste nutte van de ingezetenen plaats had. Deze leden hadden het daarom wenschelijk geacht, dat in plaats van het tegenwoordig ontwerp eene wet tot regeling der politie van de middelen van vervoer te lande, met uitzondering alleen van de spoorwegen, ware voorgedragen, waarin de opheffing der paardenposterij als een onderdeel ware opgenomen. Die wet moest, naar hun denkbeeld, algemeene regelen omtrent het aangeduide onderwerp behelzen en naar aanleiding dier algemeene regelen zou dan eene herziening van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande van 24 November 1829 (*Staatsblad* no. 73) moeten plaats hebben, aan welke herziening wezenlijke behoefte bestaat.

In eene der Afdeelingen heeft men in bedenking gegeven, of, ook indien de wet zich enkel tot de opheffing der paardenposterij bleef beperken en niet in meer algemeene voorschriften omtrent de openbare middelen van vervoer trad, het niet raadzaam en nuttig zou zijn daarbij aan alle ondernemingen van vervoer, zonder onderscheid, de verpligting op te leggen tot het kosteloos overbrengen der pakketten van de brievenpost.

In verband met de aanmerking, dat de paardenpost geheel op den achtergrond geraakt, waar gelegenheid bestaat, om van eenen spoorweg gebruik te maken, hebben verscheiden leden de herinnering niet overbodig geacht, dat belangrijke provincien des Rijks, met name geheel het noordoostelijk gedeelte, steeds ten eenenmale van dit nieuwe middel van gemeenschap verstoken blijven. Zij deden dit niet om daaraan een grond van tegenstand aan het tegenwoordig wetsontwerp te ontleenen, maar opdat, zoodra zich vereenigingen opdoen, die ook daar spoorweglijnen tot stand willen brengen, de Regering die vereenigingen niet meer bemoeijelijke dan in het welbegrepen belang des Lands volstrekt noodig is.

Vermits de tegenwoordige wet de strekking heeft, om de postwagen-ondernemingen van eenen bezwarenden last te ontheffen, is de vraag geopperd, of de Regering zelve geene maatregelen zou kunnen nemen, opdat het publiek de nuttige gevolgen van die ontheffing ondervond. De tarieven der vrachten voor personen en goederen zijn voor de ondernemingen in der tijd vastgesteld met het oog op de uitkeering aan de paardenpostmeesters [illegible] dus in aanmerking kunnen komen, om, nu die uitkeering ophoudt, eene algemeene herziening en vermindering dier tarieven te doen plaats hebben. Er waren echter leden, die de tusschenkomst der Regering ten dezen aanzien minder noodzakelijk keurden.

In de Memorie van Toelichting wordt, ofschoon slechts in de verte en als van eene zaak die nadere overweging vordert, van het denkbeeld gewag gemaakt, om de openbare middelen van vervoer aan eene bijzondere belasting te onderwerpen. Dit denkbeeld is in sommige der Afdeelingen ter sprake gebragt, doch heeft daar geene ondersteuning gevonden. Integendeel hebben verscheidene leden zich bepaald daartegen verklaard. Naar hun inzien beperkt zich de roeping van den Staat ten aanzien der openbare middelen van vervoer tot het houden van een naauwgezet toezigt in het belang van het algemeen en tot bevordering van het onderling verkeer, dat, naar mate het levendiger is, de volkswelvaart doet toenemen. Elke belasting op het reizen, in welken vorm ook ingekleed, moet belemmerend op de volksbedrijvigheid terugwerken.

's Gravenhage, 1 Maart.

Bij Koninklijk besluit van 2 Febr, jl. n°. 72 is aan D. Dronkers, als directeur en J. J. de Kanter, als administrateur eener Zeeuwsche Maatschappij van Stoomvaart, welke gevestigd zal zijn te Middelburg, bewilliging verleend tot het oprigten der Zeeuwsche Maatschappij van Stoomvaart.

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen tot burgemeester der gemeente Steenwijkerwold, Jhr. Mr. H. P. M. C. van Ingen, onder toekenning van eervol ontslag als burgemeester der gemeente Gramsbergen.

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen tot burgemeester der gemeente Renswoude, W. H. Immink, secretaris dier gemeente.

Z. M. heeft aan den heer J. H. ten Kate, op zijn verzoek, met den laatsten Maart aanstaande een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van commies bij het Departement van Marine, behoudens aanspraak op pensioen.

---

* Door de afdeelingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal zijn benoemd tot rapporteurs:

1°. voor het ontwerp van wet omtrent de rentevermindering, de heeren van Rappard, Thorbecke, Heemskerk, Hoffman en van Bosse.

2°. voor de voordragt tot verhooging der amortisatie in 1854, de heeren van Rappard, Rochussen, Boeye, Hoekwater en van Bosse.

---

* Men verwacht, dat de afdeelingen der Kamer morgen een aanvang zullen maken met het onderzoek van het wets-ontwerp nopens het armwezen.

---

* De verjaardag van Z. K. H. prins Frederik werd gisteren avond op H. D. paleis besloten door eene luisterijke soirée met souper, dat met de tegenwoordigheid van HH. MM. de koning en koningin en HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik werd vereerd; verscheiden leden van het corps diplomatique, de ministers en vele aanzienlijken, ongeveer honderd personen, woonden de soirée bij; gedurende dezelve werden er door de heeren en dames, behoorende tot de koninklijke hofhouding, zes verschillende tableaux vivants voorgesteld, in prachtige, daartoe vervaardigde costumes, op een daartoe ingerigt théâter, onder begeleiding van uitmuntend piano-spel, uitgevoerd door den heer W. F. G. Nicolai. De hooge gasten hebben aan die voorstellingen den meesten lof toegezwaaid. Tot laat in den nacht duurde het souper.

---

* Heden heeft de opening plaats gehad van de stembiljetten ter verkiezing van een lid van den gemeenteraad alhier, ter vervulling der opengevallen plaats door het overlijden van den heer E. Polak Daniels. De heeren Mr. D. Polak Daniels bekwam 365 stemmen, Mr. D. Heom 210, Mr. M. A. Hartman 143, van Hees van Tielland [illegible], W. J. van Heijnsbergen 40, J. J. Eichhoven 37, [illegible] andere heeren een klein getal stemmen. Er zal dus [illegible] veertien dagen eene herstemming moeten [illegible] tusschen de heeren Polak Daniels en [illegible].

---

* Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,

Gezien de missive van den burgemeester van Leiden, van den 18en dezer, no. 70, en het daarbij overgelegd besluit van den raad dier Gemeente van den 16en te voren, bij hetwelk is besloten, den tijd tot het houden der kermis of jaarmarkt, welke thans invalt op Hemelvaartsdag en eindigt Zaturdag voor Pinksteren, te veranderen en het houden daarvan te bepalen op de laatste volle week in de maand Julij, en wel aanvangende des Maandags morgens van die week en eindigende des Zaturdags avonds daaraanvolgende.

Hebben goedgevonden, bij het besluit van 22 Februarij, het bovenstaande te brengen ter kennis van de gemeentebesturen in Zuid-Helland, ten einde, waneer tegen het voornemen van den Gemeenteraad van Leiden bedenkingen bestaan, die voor of uiterlijk op den 15 Maart aanstaande aan deze vergadering mede te deelen; terwijl, wanneer voor of op dien dag geen berigt is ingezonden, het er voor zal worden gehouden, dat geen bezwaar bestaat.

Ingevolge het besluit van 11 Febr. jl. (*Staatsblad* n° 11), heeft heden de uitloting en aflossing van 3½ pCt. schuldbekentenissen van het jaar 1854 plaats gehad. Uitgeloot zijn de 30 volgende reeksen:

de 2265 reeks bevattende de № 27782 tot en met № 27792

1228	» » » » 15077	» » » » 15090
590	» » » » 7136	» » » » 7152
890	» » » » 10787	» » » » 10797
296	» » » » 3774	» » » » 3785
568	» » » » 6891	» » » » 6901
994	» » » » 12168	» » » » 12178
530	» » » » 6474	» » » » 6484
535	» » » » 6535	» » » » 6544
1468	» » » » 17909	» » » » 17918
218	» » » » 2592	» » » » 2606
1904	» » » » 22998	» » » » 23007
390	» » » » 4856	» » » » 4865
2138	» » » » 25712	» » » » 25721
1133	» » » » 13924	» » » » 13935
739	» » » » 8999	» » » » 9010
703	» » » » 8545	» » » » 8554
656	» » » » 7967	» » » » 7976
1452	» » » » 17739	» » » » 17748
2368	» » » » 29313	» » » » 29325
1600	» » » » 19499	» » » » 19508
50	» » » » 618	» » » » 627
1529	» » » » 18630	» » » » 18639
2162	» » » » 25975	» » » » 25984
600	» » » » 7269	» » » » 7278
360	» » » » 4519	» » » » 4534
29	» » » » 296	» » » » 307
353	» » » » 4437	» » » » 4452
903	» » » » 10956	» » » » 10966
1074	» » » » 13111	» » » » 13120

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben bepaald, dat, ten gevolge van de niet toelating van den heer A. H. van Tienhoven door de Prov. Staten van Zuid-Holland, de verkiezing van een lid der Prov. Staten in het hoofdkiesdistrict Sliedricht, ter vervulling van gemelde vacature, zal plaats hebben op Woensdag, 15 Maart.

Door den secretaris van de Hervormde Synode is dezer dagen aan de predikanten en gemeenten kennis gegeven, dat door haar, op voorstel van ds. W. N. Stort, predikant te Buren in Gelderland, is besloten, om ieder hoogleeraar en Herv. predikant, zoo mede de emeriti en de administratien van elke Herv. gemeente, in evenredigheid van het getal predikanten, uit te noodigen, om ieder een gulden 's jaars af te zonderen, ten einde een vast fonds bijeen te brengen, om daaruit de tractementen van die predikanten aan te vullen, die onvoldoende moeten worden geacht.

De *Middelburgsche Courant* meldt, dat bij den kerkeraad der Hervormde Gemeente aldaar reeds eene afwijzende beschikking is ingekomen van Burgemeester en Wethouders op het door hem ingediende adres tot afschaffing der kermis.

Men meldt uit Kampen, dat aan het instructie-bataillon aldaar eenige uitbreiding zal worden gegeven.

Gisteren avond werd in het gebouw der *Kon. Ned. Yacht-Club* te Rotterdam, de eerste algemeene vergadering gehouden van de commissie *ter bevordering der waarnemingen op den Oceaan*, benevens reeders, assuradeurs, scheepskapiteins en andere personen. Nadat de voorzitter eene korte rede had uitgesproken, hield de heer J. P. A. François, secretaris der commissie, eene sierlijke voordragt, over de vragen, welke waarnemingen [illegible] werden, hoe die gedaan moesten worden, [illegible] zou kunnen worden getrokken en hoe [illegible] doel zou kunnen bereiken. Deze [illegible] verzoek van den heer A. van [illegible] de Kamer van Koophandel en [illegible] overzigt gegeven. Daarna gaf [illegible] voorstel van de kaarten der [illegible] reeders, en 20 van den voorzitter [illegible] wat de eersten betreft, scheepsbevelhebbers [illegible] de noodige werktuigen te aan [illegible] betreft, om door naauw- voorzien [illegible] het doel der commissie te onder[illegible] Onderscheidene donateurs hebben zich bovendien [illegible] doen inschrijven.

[illegible], 1 Maart. Gisteren promoveerde aan onze hoogeschool tot doctor in de beide regten, de heer S. van [illegible] van 's Gravenhage, na verdediging van eenige Theses *Juridicae Inaugurales*.

Utrecht, 28 Febr. Gisteren avond hadden wij het genoegen, den Heer Mr. Koenen uit Amsterdam in eene der zalen van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te zien optreden als apostel der Slaven-emancipatie. De begaafde spreker schetste in eene uitmuntende rede Groot-Brittanje's voorbeeld bij de vrijverklaring der slaven en wees daartoe eerstens, hoe deze door een groot man was ter sprake gebragt; ten tweede, hoe de Engelsche letterkunde haar bevorderd had; ten derde, hoe de Engelsche Staatkunde haar had in het leven geroepen.

Den hoorders werd in groote trekken het beeld van den edelen Wilberforce voor den geest geroepen, die zijn geheel leven, zijne edelste krachten ten beste gaf, om de heilige zaak van de afschaffing des slavenhandels te bevorderen.

Er werd gewezen, hoe onder de Engelsche dichter en schrijvers, vooral twee, Cowper en Montgomerij, in heerlijke en treffende dichtstukken, medegevoel en deelneming met het lot der Afrikanen hadden opgewekt. De Spreker gaf sommige hunner stukken, in krachtige of zoetvloeijende Hollandsche verzen overgebragt, aan zijne hoorders weder, en toonde door zijne vertolkingen niet minder zijne bekwaamheid als dichter, dan in zoovele zijner geschriften en redevoeringen zijne diepe geleerdheid.

Bij de behandeling van Engeland's Staatkunde, erkende de spreker wel, dat zij niet altijd en ook niet bij het vraagstuk der afschaffing van de slavernij en der emancipatie uit volkomene zuivere beweegredenen handelde, maar wees er toch op, hoe zij zich veelal aan de groote beginselen van vrijheid, Godsdienst en regt als vasthechtte en daardoor zoo grooten invloed verkreeg.

Ten slotte was er een woord van opwekking ook voor de Nederlandsche emancipatie, en drong de spreker er vooral op aan, dat men dit denkbeeld niet als ver af, als voor gestadig uitstel vatbaar zoude beschouwen.

Een kleine, maar aanzienlijke kring van hoorders, waaronder ook vrouwen, versierde de zaal en toonde van zijne belangstelling in dit onderwerp.

Wij twijfelen er dan ook niet aan of de hoorders zullen hoogst voldaan huiswaarts zijn gekeerd en met ons den begaafden spreker dankbaar zijn, die op zoo schoone wijze de belangstelling poogt te verlevendigen voor de groote en edele zaak van de Vrijverklaring der Slaven, ook in Nederland's overzeesche bezittingen. (*U. C.*)

◁ **Amerongen**, 28 Febr. In de veertiende gisteren avond alhier gehouden voordragt over landbouw en daarmede in verband staande wetenschappen had Dr. Mulder ten onderwerp:

1°. De onbewerktuigde (minerale) bemestingmiddelen als: kalk, krijt, gips, asschen, zouten, salpeter, puin, rivieren zeewater enz. Van eenige dezer soorten werden door spr. kortelijk de verschillende bestanddeelen opgegeven, benevens monsters met de prijsnotering den toehoorders getoond;

2°. Werden de bewerktuigd-Delfstoffelijke (organischminerale) meststoffen behandeld waaronder spr. bragt: modder, slijk, in 't algemeen, schepmest en gemengde mest (compost).

Vervolgens werd de kunstmest vrij uitvoerig besproken waarvan eenige monsters voorhanden waren; terwijl de Hr. M. het publiek vooral opmerkzaam maakte op het groote bedrog, dat in den handel met voorm. soort maar al te veel plaats heeft; zoodat men dikwijls bij 't koopen van dergelijke mestspecie knollen voor citroenen ontvangt.

Ten slotte deelde spr. nog eenige, door proeven gestaafde resultaten mede omtrent roet, hoofdzakelijk daarin bestaande, dat die mestspecie, namelijk onvervalschte, zeer veel asch gehalte bevat, niettegenstaande door sommige buitenlandsche schrijvers het tegendeel wordt beweerd.

's Bosch, 28 Februarij. Men verneemt, dat bij het algemeen Armbestuur het voornemen zoude bestaan om de gebouwen der cristalslijperij tot een huiszittenhuis in te rigten, waarin de armen, buiten de stad besteld, zouden worden opgenomen.

— Gisteren avond ontwaarde men op de stadswallen eenen hevigen brand in de rigting van het fort Grevecoeur; thans verneemt men, dat te Hedel 4 huizen eene prooi der vlammen zijn geworden en dat in het huis, waar de brand ontstaan is al het vee daardoor vernield is.

— Het bal masqué gisteren avond in de Societeit Casino gegeven is zeer druk bezocht geweest.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

(*Per Overland-Mail.*)

Batavia, 9 Januarij 1854.

Men verneemt dat de hofreis naar Jedo, die volgens gebruik, in 1854 door het opperhoofd der factorij voor den Nederlandschen handel zou worden ondernomen, ten gevolge van het overlijden van Z. M. den Keizer van Japan, is uitgesteld.

— Men berigt ons, dat in het district Toelang Bawang (Lampongs), de cholera wederom is uitgebroken. In de maanden September en October kwamen aldaar 1093 bekend geworden gevallen dezer ziekte voor; daarvan waren 528 gevallen doodelijk, de overige lijders herstelden. Geneesmiddelen, de bekende choleradrank, waren in voldoende hoeveelheid bij de inlandsche hoofden voorhanden.

Ook ter hoofdplaats Telok Betong had de ziekte zich vertoond; een Europesche ziekenoppasser en een matroos van de kruisprauw waren hevig aangetast; de eerste overleed na een kortstondig lijden.

— Blijkens berigten uit de Lampongsche distrikten, waren te Telok-Betong, alwaar de cholera zich voor eenigen tijd onder de bezetting openbaarde, sedert den 4den tot en met den 17den December jl., door die ziekte aangetast twee Europesche en drie inlandsche fuseliers, en twee militaire vrouwen; benevens een der opvarenden van de aldaar gestationneerde kruisboot. — Daarvan herstelden een inlandsch fuselier en de beide vrouwen, terwijl de overigen overleden. Sedert den 10 December deden zich geene gevallen van cholera onder de bezetting of bemanning der kruisboot meer voor.

Onder de bevolking van Telok Betong heerschte de ziekte nog vrij hevig; van de 36 aangetasten, sedert het begin dier maand, herstelden er slechts 4.

— Berigten van Sumatra's Westkust over de maand November jl. behelzen, dat door eenige kwaadwilligen pogingen waren aangewend om de rust op de Batoe-Eilanden te verstoren.

Maatregelen waren genomen, om hen op te sporen.

De weg hadden door zware regens aanmerkelijk geleden; hetgeen op vele plaatsen de inzameling van koffij hinderlijk was geweest.

In de XX Kotta's was eene epidemische ziekte onder de bevolking uitgebroken, die vele lijders ten grave sleepte; hun aantal werd op 316 begroot.

De ziekte scheen echter haar toppunt bereikt te hebben en was aan het afnemen; algemeen was de zucht der lijders om zich onder Europesche behandeling te stellen; uit eigen beweging werden Europesche geneesmiddelen afgehaald, hetgeen tot dus verre slechts zelden bij den inlander plaats vond.

In de afdeelingen Rau of Ankola hadden kwaadaardige ziekten geheerscht, die echter aan het afnemen waren; ook daar werden algemeen Europesche geneesmiddelen gebruikt.

— Den 14den December jl. had te Padang eene veiling plaats van 31.300 pikols gouvernements koffij, die te zamen rendeerden *f* 755,654,20 of gemiddeld *f* 24.47 per pikol; zijnde *f* 2.01 per pikol meer dan bij de jongste September-veiling was bedongen.

— Te Benkoelen zijn den 13den December jl., geveild 29 9/100 pikols witte en 1,465 38/100 ½ pikols zwarte peper, welke hoeveelheden respectivelijk gegolden hebben *f* 989.07 en *f* 24,990.47, of gemiddeld *f* 34 en *f* 17.05 per pikol. Deze uitkomst levert een voordeelig verschil op, vergeleken met de jongste veiling, van *f* 13.58 per pikol voor de witte en *f* 4.51 per pikol voor de zwarte peper.

— Gedurende de maand November 1853, is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen: *f* 666,019:87.

De opbrengst over de elf eerste maanden van het jaar bedraagt: *f* 6,622,123:68.

Hieronder zijn echter begrepen: aan regten op gouvernementsproducten *f* 1,337,379:78, aan terug betaalde regten *f* 94,645:33; te zamen *f* 1,432,024:111. Zuivere ontvangst *f* 5,190,098:77.

Gedurende de elf eerste maanden van 1853 is *minder* ontvangen dan over die in 1851 *f* 724,958:10 en in 1852 *f* 526,395:59½.

— Men leest in *de Oostpost* van den 28 December:

Particuliere berigten uit de Molukkos melden ons, dat in de nabijheid van het eiland Keij, twee eilanden, van de grootte van het Poelo Pisang-eiland, uit zee zijn verrezen. Men meent, dat dit merkwaardig natuurverschijnsel in verband staat met de vreeselijke aard- en zeebevingen, welke die streken op den 26sten November hebben geteisterd. De grond dier eilanden is nog week en goudgeel van kleur; de gouverneur der Molukkos zoude spoedig een stoomschip derwaarts gezonden hebben, ten einde een bepaald onderzoek naar derzelver wezenlijke gesteldheid te doen.

— De *Javasche Courant* van 7 Jan. deelt, betreffende het aanwezen van steenkolen op het eiland Batjan, het navolgende mede.

Nadat in den aanvang des vorigen jaars eenige proefgravingen hadden plaats gevonden, werd de eerste mijn geopend ter plaatse waar het eerst kool ontdekt werd, namelijk: op eenen heuveltop in het gebergte, ruim 3 uren gaans van de negorij Batjan.

In deze mijn wordt nog steeds voortgewerkt. Alleen de bovenlaag is ontgonnen. De daaruit voortkomende kolen zijn van verschillende hoedanigheid; goed hard, zoowel als zacht met geringe kleilagen doorsneden.

Eene putboring had nog geen plaats kunnen hebben, doch aan de helling van den heuvel, omstreeks 25 voet lager, was een gang geopend, ten einde de uitgraving te bespoedigen.

In eene vlakte, Amassing genaamd, was mede eene laag kool ontdekt, waarvan de ontginning verkieslijker geacht werd dan daar, waar zij thans plaats heeft, zoowel omdat die vlakte slechts één uur gaans van de hoofdnegorij verwijderd is, en men geene rivieren behoeft over te trekken, als omdat de bewerking van dit terrein gemakkelijker is en er waarschijnlijkheid bestaat, op minder diepte eene vaste laag aan te treffen.

Ook ter westkust van het eiland is op het gebergte eene kolenlaag aangetroffen, die aanvankelijk doet onderstellen goede kolen te bevatten, daar eenige afgeslagen stukken, hoewel met water doorweekt, eene vastheid bezaten, die ze voor stoomschepen bruikbaar doet zijn.

Door den gouverneur-generaal van Ned. Indie zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT. *Benoemd*: Tot ass.-resident van Agam, W. F. Godin, van Priaman, H. Diepenhorst, (Sumatra Westkust); tot adv. en prok. bij den raad van just. te Samarang, Mr. C. J. F. Mirandolle, en tot tweeden subst.-griff., bij dien te Batavia, Mr. Th. H. van Rees; tot secretaris der resid. Ternate, tevens pakhuis- en vendumeester aldaar, P. van der Crab; tot lid van den raad van just. te Amboina, Dr. F. Schmitt: tot adj. kass. bij het vendudepart. te Batavia, P. A. Landouw: tot pakhuism. te Cheribon, J. C. von Bannisseht; tot vendum. in de resid. der Padangsche Bovenlanden, de secr. aldaar W. A. Permentier, en te Tappanolie, de secr. aldaar S. Serlé; op het resid.-kant. te Soerabaya, tot tweeden komm. A. W. J. Wardenaar, en tot derden komm. J. L. Leukers.

Bevorderd. Bij de mijnen in Nederl.-Indie, tot ingenieur der derde klasse, de aspir.-ingen. S. Schreuder, F. E. H. Liebert en O. F. U. J. Huguenin; tot buitengew. ingen. der derde klasse, de buitengew. aspir.-ingen. Aquasie Boachie; tot ingen. der tweede kl. bij den waterst. en 's lands civ. gebouwen: de ingen. 3de kl. S. Dik Cornz.; P. van Baak en C. T. Deeleman.

Overgeplaatst: Van Padang naar Batavia, in ingen. der tweede klasse bij den waterstaat en 's lands civiele gebouw. W. L. Broex.

Magtiging verleend: Tot het uitreiken eener akte van toelating tot de uitoefening der geneesk. praktijk in de omstreken van Boyolalie (Soerakarta), aan den med. doctor, laatst. offic. van gez. der derde kl., J. C. Ploem; en tot de artsenijmengk. prakt. te Samarang, W. R. Severing.

Gesteld: Ter beschikk. van den direkt. der kult., de ambten. der tweede kl. J. van Es.

Ontslagen: Wegens vertrek, eervol, J. J. Hartzfeld, als lid in den raad van just. te Amboina; uit 's lands dienst, de gewezen bouw. te Priaman (Sumatra's Westk.) W. J. Kri... de komm. op het resid.-kant. te Pekalongan, J. W. To...

BURGERLIJKE STAND. *Gehuwden*: H. Dessauvacie... D. Martens, Bodjonegoro; D. A. J. B. de Graaf en A... Grevelink, Macassar; J. L. E. Ham en K. J. Jansz... longan; A. Keuchenius en E. Butin Bik, Batavia en... Manden en Ch. F. Brodhaag, Grissee.

Bevallen: Vrouwe J. F. Mersen Senn van Basel geb. ... Bik, Z. Batavia; A. E. Buijs geb. Zecha, D. Batavia; ... E. Degens geb. von Schukkmann, D. Batavia; L. A. D... geb. Caron, D. Batavia; W. J. H. L. Fraissenet geb. H... Z. Padang; C. Geluk geb. van Deventer, Z. Batavia; R. ... Ingen geb. de Groot, D. Samarang; G. W. Kroon geb. ... naar, D. Soerabaija; Echtg. van J. F. W. A. Lange, Z. ... amies; S. J. London geb. de Kock van Leeuwen, D. Bat... J. E. Racke geb. Niepce, D. Indramaijoe; M. W. Radijs... Vijsma, D. Batavia; F. J. Sersausie geb. Heijer, Z. Ba... P. H. J. G. van Thienen, geb. v. d. Jagt, Z. Samarang...

Overleden: M. J. Hellings, 21 j. Batavia; Mr. J. Seth... cartich, 53 j., Batavia; A. J. W. v. d. Meulen, Palemb... M. P. van Sonsbeck (kindje) Batavia.

Advertentiën.

ZEKER EN BEPAALDE GENEZING

van scorbutieke uitslag, huidziekten, zeere beenen... zweren en verouderde kwalen.

DE PILLEN VAN HOLOWAY *zijn het beste thans... kende geneesmiddel, hetwelk in de Nederlanden verk... wordt.* De bestanddeelen waaruit zij zijn zamengest... zijn zoo onschadelijk, dat zij bij het zwakste gestel, zo... aarzelen kunnen genomen worden. Ook voor diegenen w... aan de beterhand zijn doen zij goede diensten, dewij... uitsluitend zijn zamengesteld uit genezende kruiden... uitvinding van iemand die er zijn werk van gemaakt he... de kwalen waaraan de maatschappij onderhevig is te ... zachten. Zij behooren dus, en verdienen met geest... toegejuischt te worden daar zij aan eene behoefte vold... die men sedert lang in dit land gevoeld heeft.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg...

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13... *f* 20.50. Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7... *f* 13.85, *f* 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij C. VAN DORT, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amster... bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht en bij J. STRA... MAN, Hoofd-depothouder te 's Bosch, alsmede te Lond... Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement. (30...

222ste Nederlandsche Staats-Loterij.

11e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 9059 *f* 5,000, N°. 2040, 5772 en 18730 *f* 100...

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 1 Maart 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	2½	54⅛ 5½ 4¼		Pct.	
Dito Certificat.	3	64½ 6½ 5	*Hope* 1798/1816	5	90½ 94...
Dito Dito	4	81 3¼ 81	Dito 1828/1829	5	90 2¼ ...
O. I. Leening	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	79½ ¾...
Hand.-Maats.	4½		Dito *Hope*	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	69 70
Certificaten	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild*	2½	44 ¼	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatiën	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	17⅝ ⅝ ⅝	Obligatiën	4	61 63...
Dito Buitenl.	3	37⅛			
D° Binnenl. 6/m.	3	32⅝ 3 9/16	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		3⅜ ⅞ (2 11/16	Metalliek	5	59½ 60
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	73 ¾...
Portugal.			Dito letter B.	5	73 ¾...
Londen nieuwe.	5	31¼ 21¼	Dito 1847	2½	80½ 1...
Dito uitgest	4		Dito 1851/1852	2½	80½ 1...

Mexic., te Londen 3 pCt. $22\frac{15}{16}$, $3\frac{1}{8}$, 23; Dito ... $22\frac{15}{16}$, $3\frac{1}{8}$, 23; Gren., te Lond. Uitg. $6\frac{1}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ ... 61, 63, 61.

Onze fondsenmarkt blijft wederom aanzienlijker lage... heerscht een volslagen paniek in alle fondsen met uitzon... van Mexicanen welken zich goed gesouteneerd hebben.

FRANKFORT, Maandag 27 Febr. 5 pct. Metal. ... pct. Spanje binn. $33\frac{1}{2}$; dito 1 pct. $17\frac{7}{8}$; Wissel op ... 3/m. $100\frac{3}{8}$; dito Parijs $94\frac{1}{8}$.

LONDEN, Dingsdag 28 Februarij. Consols op tijd ... Mexic. N. 3 pct. $24\frac{5}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. $66\frac{1}{2}$; Gren. ... $6\frac{5}{8}$; Spanje 3 pct. $38\frac{1}{2}$; dito 1 pct. $17\frac{3}{4}$; Certificaten ... Russen $4\frac{1}{2}$ pct $83\frac{1}{2}$; dito 5 pct. 95; Sardinie 5 p...

PARIJS, Dingsdag 28 Februarij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. ... dito 3 pct. op t. 68.10; Sp. Binn. 3 pct. $33\frac{3}{4}$; dito ... $17\frac{3}{4}$; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pct. $83\frac{1}{2}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven...